Щодо питання 1 запиту «Які житлові програми та проєкти для внутрішньо переміщених осіб наразі реалізує, координує або підтримує Донецька обласна

ДОНЕЦЬКА ОДА
Департамент соцзахисту населення
01-15/10/0/208-26-13/209-26 від 06.02.2026

військова адміністрація (у тому числі спільно з громадами, державними органами та міжнародними партнерами)?».

На території Донецької області у 2026 році діє Регіональна програма підтримки та інтеграції внутрішньо переміщених осіб на 2026 - 2027 роки, затверджена розпорядженням голови облдержадміністрації, начальника обласної військової адміністрації від 28.01.2026 № 59/5-26 (далі – Програма ВПО).

Програма ВПО передбачає координацію дій структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних органів інших центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації заходів, спрямованих на підтримку та захист ВПО.

Главою 2 «Реалізація житлових прав ВПО» розділу І «Сприяння адаптації внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на новому місці проживання безпосередньо після внутрішнього переміщення» Програми ВПО визначено завдання «Забезпечення формування фондів житла соціального призначення, фондів житла для тимчасового проживання та забезпечення таким житлом ВПО (у тому числі поза межами Донецької області)».

Для виконання зазначеного завдання Програмою ВПО передбачено, зокрема такі заходи:

«Проведення моніторингу створення фондів житла соціального призначення, житла для тимчасового проживання ВПО та забезпечення таким житлом ВПО (у тому числі поза межами Донецької області)», виконавцями якого визначено департамент житлово-комунального господарства облдержадміністрації, військові адміністрації населених пунктів, Волноваська міська військово-цивільна адміністрація Волноваського району Донецької області;

«Залучення міжнародної технічної допомоги, коштів міжнародних фінансових організацій для забезпечення житлом ВПО», виконавцями якого визначено департамент інвестиційно-інноваційного розвитку і зовнішніх відносин облдержадміністрації, військові адміністрації населених пунктів, Волноваська міська військово-цивільна адміністрація Волноваського району Донецької області.

Фінансове забезпечення зазначених заходів Програми ВПО здійснюється за рахунок коштів бюджетів місцевого самоврядування та інших джерел, не заборонених законодавством України.

Одночасно інформуємо, що Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності наразі розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування фондів житла для тимчасового проживання або підтриманого проживання евакуйованих та внутрішньо переміщених осіб і заходів щодо забезпечення їх житлом у сільській місцевості».

Зазначеним проєктом передбачається можливість надання у 2026 році територіальним громадам субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування фондів житла для тимчасового проживання або підтриманого проживання евакуйованих та ВПО і заходів щодо забезпечення їх житлом у сільській місцевості, зокрема шляхом будівництва нового житла, реконструкції існуючих житлових будинків та гуртожитків для формування фондів, а також переобладнання нежитлових приміщень у житлові.

У разі прийняття зазначеного нормативно-правового акту, територіальними громадами Донецької області буде розглянуто можливість участі у реалізації відповідної державної програми, спрямованої на створення належних умов для

тимчасового проживання ВПО та інших громадян, які потребують житлової підтримки, на території більш безпечних регіонів України.

Інформація щодо реалізації інших житлових програм та проєктів для ВПО, розпорядником якої є Департамент, відсутня.

Щодо питання 4 запиту «Які механізми тимчасового розміщення ВПО наразі використовуються (місця компактного проживання, модульні містечка, партнерські громади тощо) та скільки осіб ними охоплено».

Донецька область є регіоном, що найбільше потерпає від збройної агресії Російської Федерації проти України. В умовах постійної ескалації бойових дій, об'єкти житлового фонду області зазнають постійних пошкоджень та руйнувань.

Відповідно до наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 28.02.2025 № 376 «Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією», уся територія Донецької області віднесена до територій активних бойових дій, можливих бойових дій та тимчасово окупованих територій.

Крім того, на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.08.2022 № 679-р «Про проведення обов'язкової евакуації населення Донецької області» в області з 2022 року на постійній основі здійснюється евакуація населення до більш безпечних регіонів України, із залученням органів місцевого самоврядування та гуманітарних організацій.

З населенням області, у тому числі з ВПО, на постійній основі проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота щодо необхідності евакуації, зокрема з інформуванням про можливості безкоштовної евакуації та забезпечення розміщення у більш безпечних регіонах України.

З огляду на зазначене, з урахуванням поточної безпекової ситуації, систематичних обстрілів населених пунктів, значних пошкоджень та руйнувань об'єктів житлової та критичної інфраструктури, а також з метою збереження життя і здоров'я цивільного населення, станом на теперішній час на території Донецької області відсутні діючі місця тимчасового ВПО, а також модульні містечка для ВПО.

З урахуванням безпекових ризиків, державна політика у сфері забезпечення житлом ВПО, евакуйованих з Донецької області, спрямована переважно на їх розміщення у більш безпечних регіонах України із застосуванням механізмів централізованого безкоштовного розселення та підтримки приймаючих громад.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 2 серпня 2022 року № 679-р «Про проведення обов'язкової евакуації населення Донецької області» встановлено: провести обов'язкову евакуацію населення Донецької області та здійснити її у безпечні райони Вінницької, Волинської, Житомирської, Закарпатської, Івано-Франківської, Кіровоградської, Львівської, Полтавської, Рівненської, Тернопільської, Хмельницької, Черкаської та Чернівецької областей.

З метою забезпечення безперервності евакуаційного процесу, оперативного надання першочергової допомоги та подальшого скерування евакуйованих осіб до місць тимчасового або постійного проживання, у Дніпропетровській та Харківській областях, за підтримки міжнародних/благодійних організацій, функціонують 2 транзитні центри (у містах Павлоград та Лозова відповідно).

У цих транзитних центрах забезпечується: оформлення грошової допомоги від міжнародних організацій (10800 грн на особу); надання гуманітарної, психологічної та медичної допомоги; транспортування до нового місця проживання; оформлення необхідних документів; гаряче харчування.

До надання допомоги особам, евакуйованим із Донецької області, у транзитних центрах залучені представники Департаменту, Донецького обласного центру соціальних служб, структурних підрозділів з питань соціального захисту населення військових адміністрацій населених пунктів Донецької області, працівники надавачів соціальних послуг комунальної форми власності.

Відповідно до Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року № 841, подальша евакуація осіб, які перебувають у транзитних центрах, проводиться у безпечні райони, визначені Координаційним штабом з проведення евакуаційних заходів та ефективного реагування на масове переміщення населення.

Пошук приміщень (місць тимчасового проживання) для евакуйованих осіб здійснюється у тісній співпраці облдержадміністрації з приймаючими облдержадміністраціями, а також за участі благодійної організації «Координаційний гуманітарний центр».

Особлива увага приділяється підтримці найбільш вразливих категорій ВПО, зокрема осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, сімей з дітьми, багатодітних сімей та одиноких осіб, які потребують посиленого соціального супроводу.

Евакуація маломобільних осіб / осіб з інвалідністю здійснюється облдержадміністрацією, військовими адміністраціями населених пунктів, у тісній співпраці із Міністерством соціальної політики України, Національної соціальної сервісної служби України, приймаючими облдержадміністраціями, благодійними та волонтерськими організаціями, відповідно Порядку.

Одинокі маломобільні особи, які потребують надання соціальної послуги «стаціонарний догляд», розміщуються в інтернатних закладах системи соціального захисту населення або, у межах реалізації експериментального проєкту щодо оплати закладам охорони здоров’я послуги довготривалого медсестринського догляду ВПО, закладах охорони здоров’я більш безпечних областей України.

Конкретне місце централізованого безкоштовного розселення визначається з урахуванням вільних місць у місцях тимчасового проживання ВПО та індивідуальних потреб евакуйованих осіб, зокрема складу сім’ї, стану здоров’я, рівня маломобільності та потреби у сторонньому догляді.

Інформація щодо загальної кількості осіб, охоплених механізмами тимчасового розміщення у приймаючих регіонах, формується та обліковується відповідними приймаючими обласними державними адміністраціями.

Донецька облдержадміністрація вживає необхідні заходи для забезпечення належних умов прийому, розселення та соціального супроводу евакуйованих осіб, у тісній взаємодії з центральними органами виконавчої влади, приймаючими територіальними громадами та гуманітарними партнерами.

Щодо питання 5 запиту «Як у Донецькій області організована робота з компенсацією за знищене або пошкоджене житло, які структури або комісії цим займаються; скільки заяв уже подано та розглянуто; які основні проблеми виникають у заявників».

Постановою Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2013 року № 947 затверджено Порядок надання та визначення розміру грошової допомоги постраждалим від надзвичайних ситуацій та розміру грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації (в

редакції постанови Кабінету Міністрів України від 02 вересня 2020 року № 767) (далі – Порядок № 947). Дія Порядку № 947 поширюється на житло, зруйновне до 24.02.2022.

Розмір грошової компенсації постраждалим визначається за показниками опосередкованої вартості спорудження житла у регіонах України відповідно до місцезнаходження житла, що є чинними на дату затвердження узагальненого списку відповідно (але не більш як 300 тис. гривень за один об'єкт зруйнованого житла).

Згідно з Порядком № 947 грошова компенсація надається постраждалим, які є власниками житла, яке перебуває на контрольованих Україною територіях та було зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації, після дати набрання чинності Указом Президента України від 14 квітня 2014 року № 405 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 13 квітня 2014 року «Про невідкладні заходи щодо подолання терористичної загрози і збереження територіальної цілісності України».

Органи місцевого самоврядування, а в разі їх відсутності – військово-цивільні адміністрації населених пунктів проводять обстеження пошкодженого або зруйнованого житла, обліковують його, складають і затверджують списки постраждалих на відповідній території, збирають інформацію, необхідну для прийняття рішень щодо надання або відмови в наданні грошової компенсації та видають довідки про визнання особи постраждалою внаслідок надзвичайної ситуації (пункт 4 Порядку № 947).

На виконання пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 02 вересня 2020 року № 767 у 2020 році розпорядженням голови облдержадміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації утворено комісію з розгляду питань, пов'язаних з наданням грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації (далі – Комісія), яка у своїй роботі керується Порядком № 947.

Протягом 2020-2022 років облдержадміністрацією проведено 23 засідання комісії з розгляду питань, пов'язаних з наданням грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації. За підсумком рішень, ухвалених комісією, 510 постраждалих осіб, отримали грошову компенсацію, на загальну суму 113,585 млн грн (кошти передбачалися в Державних бюджетах на 2020/2021 роки).

Слід зазначити, відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2022 рік» за бюджетною програмою КПКВК 3901070 «Грошова компенсація постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації» у 2022 році Мінреінтеграції передбачалися видатки в розмірі 80853,0 млн грн.

Однак, постановою Кабінету Міністрів України від 01 квітня 2022 року № 401 «Про спрямування коштів до резервного фонду державного бюджету», видатки за бюджетною програмою КПКВК 3901070 «Грошова компенсація постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації» в розмірі 80853,0 млн грн. перенаправлено до резервного фонду державного бюджету.

У законах України «Про Державний бюджет України на 2023 рік», «Про Державний бюджет України на 2024 рік», «Про Державний бюджет України на 2025 рік» видатки на реалізацію бюджетної програми «Грошова компенсація постраждалим,

житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації» не передбачалися.

Роз’яснюємо, що у разі незгоди із відповіддю на запит, Ви маєте право оскаржити її в порядку, передбаченому статтею 23 Закону України «Про доступ до публічної інформації».